

3.3

MASIA I ACTIVITAT AGRÀRIA

ANTONI ENJUANES PUYOL

Subdirector General d'Infraestructures Rurals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació Medi Natural

En el passat la masia va néixer com una necessitat per fer l'activitat agropecuària més eficient. En un moment en què els desplaçaments es feien a peu i el transport de mercaderies era molt difícil, per fer productiu el territori els qui el treballaven van haver de quedar-se a viure al costat de les terres que treballaven. En molts casos parlem d'una economia de subsistència, però no hem d'oblidar que la mecanització del camp no es va produir a gran escala fins mitjans del segle xx. Es necessitava molta mà d'obra i distribuïda en el territori. Amb dificultats per desplaçar-se, una bona solució va ser habilitar habitatges propers als camps de conreus i a les pastures. Cal dir que aquestes masies no disposaven dels serveis d'enllumenat, aigua corrent, etc. com succeïa en moltes petites poblacions.

El camp ha viscut uns grans canvis, l'agricultura actualment no deixa de ser una activitat empresarial, amb necessitats de fortes inversions de capital, amb necessitat d'aplicació de tecnologia amb màquines precises, la utilització de varietats i material vegetal seleccionat, fruit de la investigació i del coneixement, amb l'objectiu de ser competitiu i donar aliments de qualitat i en quantitat a una població exigent. En aquest sentit la masia ja no és un element essencial per garantir la rendibilitat de les empreses agràries. En molts casos la masia no reunia les condicions i no disposa dels serveis que hi ha en un nucli de població rural i, si es vol dotar de tots els serveis, els costos moltes vegades són massa elevats perquè un pagès ho pugui assolir.

No podem pretendre que les mateixes eines i estructura que feien servir les empreses agràries fa cent anys les continuïn fent servir actualment. L'agricultura no deixa de ser com una empresa industrial; els fabricants de cotxes no els fan igual que fa cent anys. Moltes de les fàbriques i els tallers han desaparegut; això no impedeix que algun de més representatiu i de més valor s'hagi conservat, com també hi ha industrials que continuen fent cotxes amb mitjans artesanals, però aquests no per abastir tot el mercat, només per a un segment molt determinat de consumidors. En el cas de les masies i de la producció agrària hauríem de seguir un model similar adaptat a les característiques i els condicionants de l'agricultura i la ramaderia.

Podem tenir unes empreses agràries que es dediquin

a la producció de qualitat amb sistemes tradicionals lligades a les masies amb un gran valor afegit i uns costos de producció que només seran assequibles a uns sectors de la població determinats.

La masia amb el nou plantejament de mobilitat ja no és una eina imprescindible per a la producció agropecuària. Les masies tenen un valor patrimonial i històric que caldria conservar quan es donen aquestes característiques.

Actualment ens trobem en una situació que a les masies se'ls han donat molts usos diversos i en molts casos deslligats de la producció agrària. Funcions turístiques, comercials, d'habitatge: cal anar amb compte amb aquests usos i funcions. No s'ha de perdre de vista que ens trobem en un àmbit on es desenvolupen activitats econòmiques i empresarials agràries que en molts casos poden causar certes incomoditats (sorolls, olors, etc.) no ben enteses pels nous usuaris de les antigues masies. Els nous usos de la masia no poden condicionar l'activitat agrària futura, s'hauria de vigilar de no desvirtuar el lligam original de la masia amb la producció agropecuària.